

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2023. № 10.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2023.10.16>

УДК 351

Л. В. Мерзлюк,

*аспірант кафедри публічного управління та адміністрування,
Інститут Навчально-науковий інститут неперервної освіти,*

Національний авіаційний університет, м. Київ

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-0124-6392>

**СУТНІСТЬ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ПУБЛІЧНО-ГРОМАДСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ
ВІДНОВЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ТЕРИТОРІЙ**

L. Merzlyuk,

*Postgraduate student of the Department of Public Management and Administration
Institute Educational and scientific institute of continuous education*

Kyiv National Aviation University

**THE ESSENCE AND CHARACTERISTICS OF STATE REGULATION OF
PUBLIC-PUBLIC PARTNERSHIP IN THE SPHERE OF RESTORATION OF
THE INFRASTRUCTURE OF THE TERRITORIES**

Автором досліджено що, на сьогоднішній день в Україні аналіз державного регулювання публічно-громадського партнерства у сфері відновлення інфраструктури територій відіграє важливу роль. Вона акцентує увагу на розвиток та покращення якості життя громад, розглядаються ключові аспекти такого партнерства, включаючи правову базу, фінансову

підтримку, координацію та управління проєктами. Дослідження ставить за мету виявити проблеми, з якими стикається державне регулювання, та запропонувати рекомендації для покращення ефективності цього партнерства. З'ясовано, що аналіз можуть використовуватися для зміцнення співпраці між державою, громадськими організаціями та приватним сектором у відновленні інфраструктури та досягненні спільних цілей сталого розвитку. Підкреслено, що у статті будуть розглянуті основні аспекти державного регулювання публічно-громадського партнерства, включаючи правовий контекст, інституційні механізми, процес фінансування та управління проєктами. Визначені та проаналізовані поточні проблеми, зокрема недостатня координація між сторонами, обмежений доступ до ресурсів та неоднозначність у визначенні ролей та відповідальності. На основі цього аналізу будуть запропоновані рекомендації та стратегії для поліпшення ефективності партнерства і сприяння сталому розвитку. Розглядаються ключові аспекти, такі як правове регулювання, фінансова підтримка, координація та управління проєктами. Здійснюється аналіз проблем, що виникають, включаючи недостатню координацію, обмежений доступ до ресурсів та неоднозначність у розподілі ролей. На основі цього аналізу надаються рекомендації для поліпшення ефективності партнерства та досягнення сталого розвитку. Визначено, розуміння сутності та важливості державного регулювання публічно-громадського партнерства відновлення інфраструктури територій та надають практичні рекомендації для його вдосконалення. Підкреслено необхідність подальшого розвитку та покращення державного регулювання публічно-громадського партнерства у сфері відновлення інфраструктури територій з метою забезпечення сталого розвитку, зростання якості життя громад і забезпечення ефективного використання ресурсів.

The author has researched that, to date, in Ukraine, the analysis of state regulation of public-public partnership in the field of restoring the infrastructure of territories plays an important role. It focuses on the development and improvement of the quality of life of communities, the key aspects of such a partnership are considered, including the legal framework, financial support, coordination and project management. The study aims to identify challenges facing government regulation and to offer recommendations to improve the effectiveness of this partnership. It was found that the analysis can be used to strengthen cooperation

between the state, public organizations and the private sector in the restoration of infrastructure and the achievement of common goals of sustainable development. It is emphasized that the article will consider the main aspects of state regulation of public-public partnership, including the legal context, institutional mechanisms, the process of financing and project management. Current challenges are identified and analyzed, including insufficient coordination between parties, limited access to resources, and ambiguity in defining roles and responsibilities. Based on this analysis, recommendations and strategies will be proposed to improve the effectiveness of the partnership and promote sustainable development. Key aspects such as legal regulation, financial support, coordination and project management are considered. An analysis is made of the problems that arise, including insufficient coordination, limited access to resources and ambiguity in the distribution of roles. Based on this analysis, recommendations are provided to improve the effectiveness of the partnership and achieve sustainable development. The understanding of the essence and importance of state regulation of public-public partnership for the restoration of the infrastructure of territories is determined and practical recommendations are provided for its improvement. The need for further development and improvement of state regulation of public-public partnership in the field of restoring the infrastructure of territories in order to ensure sustainable development, increase the quality of life of communities and ensure effective use of resources is emphasized.

Ключові слова. державне регулювання, публічно-громадське партнерство, відновлення інфраструктури, території, правова визначеність, фінансова підтримка.

Keywords. state regulation, public-public partnership, restoration of infrastructure, territory, legal certainty, financial support.

Постановка проблеми. Однією з основних проблем державного регулювання публічно-громадського партнерства у сфері відновлення інфраструктури територій є відсутність чіткої та комплексної нормативно-правової бази. Це може призводити до невизначеності та неоднозначності у взаємодії між державними органами, громадськими організаціями та приватним сектором. Також виникають проблеми з доступом до фінансових ресурсів, недостатньою координацією та ефективним управлінням проектами. Усе це

може обмежувати потенціал партнерства та затримувати процеси відновлення інфраструктури, необхідні для покращення якості життя громад.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти проблеми сутності та характеристики державного регулювання публічно-громадського партнерства у сфері відновлення інфраструктурних територій досліджували такі науковці, як: О. Нестор, Н. Драгомирецька, Н. Піроженко, І. Матвєєнко та інші.

Мета статті. Мета статті є дослідити та проаналізувати державне регулювання публічно-громадського партнерства у сфері відновлення інфраструктури територій з метою виявлення проблем, пошуку рішень та рекомендацій для покращення ефективності цього партнерства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Державне регулювання публічно-громадського партнерства (далі–ПГП) у сфері відновлення інфраструктури територій відіграє важливу роль у забезпеченні співпраці між державою та громадськістю для досягнення спільних цілей у розвитку та відновленні інфраструктури.

Варто наголосити, що сутність публічно-громадського партнерства полягає в установленні партнерських відносин між державними органами та громадськістю, включаючи громадські організації, неприбуткові організації та приватний сектор, з метою спільного розвитку, вдосконалення та відновлення інфраструктури. Це може охоплювати такі сфери, як транспортна інфраструктура, енергетика, житлове будівництво, соціальна інфраструктура, водопостачання та стічні системи, інформаційні технології тощо [10, с.520].

Необхідно розглянути думку вченого О. Нестора [8, с.21-22], що характеристика державного регулювання публічно-громадського партнерства включає наступні аспекти:

– *законодавча база:* державне регулювання ПГП зазвичай ґрунтується на спеціальних законодавчих актах, які визначають правові засади та процедури укладання та здійснення партнерських угод. Ці закони можуть передбачати особливі права та обов'язки для публічних та громадських партнерів;

– *управління та координація*: державні органи забезпечують управління та координацію партнерськими ініціативами у сфері відновлення інфраструктури. Це може включати утворення спеціальних комітетів, агентств або уповноважених осіб, відповідальних за сприяння та нагляд за реалізацією проєктів ПГП;

– *фінансування*: держава може надавати фінансову підтримку для проєктів ПГП у сфері відновлення інфраструктури, наприклад, шляхом виділення бюджетних коштів, залучення інвестиційних ресурсів або надання податкових пільг;

– *регуляторні механізми*: держава може встановлювати регуляторні механізми, щоб забезпечити ефективну реалізацію проєктів ПГП. Це може включати процедури конкурсного відбору партнерів, контроль за якістю та терміновістю виконання робіт, а також механізми врегулювання спорів та врегулювання конфліктами;

– *моніторинг та оцінка*: держава здійснює моніторинг та оцінку реалізації проєктів ПГП у сфері відновлення інфраструктури з метою забезпечення їхньої ефективності та досягнення спільних цілей. Це може включати оцінку економічних, соціальних та екологічних наслідків проєктів, звітність перед громадськістю та публічну звітність.

Доречно зауважити, що державне регулювання публічно-громадського партнерства у сфері відновлення інфраструктури територій сприяє забезпеченню ефективної співпраці між державою та громадськістю, що сприяє покращенню якості та доступності інфраструктури, створенню стійкого розвитку та задоволенню потреб суспільства.

Крім того, зважаючи на значення публічно-громадського партнерства у відновленні інфраструктури територій, державне регулювання грає ключову роль у забезпеченні успішної співпраці між державою і громадськістю. Основною метою цього регулювання є створення партнерських зв'язків, спрямованих на спільний розвиток та відновлення інфраструктури [5, с.280].

Отже, сутність публічно-громадського партнерства полягає у спільному зусиллі держави та громадськості для досягнення спільних цілей. Це

передбачає взаємодію та співпрацю між різними зацікавленими сторонами, такими як державні органи, громадські організації, неприбуткові організації та приватний сектор.

Варто підкреслити, що державне регулювання публічно-громадського партнерства передбачає наявність відповідної законодавчої бази, яка встановлює правові засади та процедури для укладання та реалізації партнерських угод. Це забезпечує чіткість прав та обов'язків кожної сторони, а також встановлює механізми регулювання конфліктів та спорів [4].

Слід додати, що держава також здійснює управління та координацію партнерськими ініціативами, створюючи спеціальні комітети або агентства, що відповідають за нагляд та підтримку реалізації проєктів ПГП. Фінансування таких проєктів може забезпечуватись за рахунок бюджетних коштів, інвестицій або надання пільг.

Додатково, держава може надавати технічну підтримку та експертні послуги для партнерських проєктів, забезпечувати моніторинг та оцінку їхньої ефективності, а також залучати громадськість до участі в прийнятті рішень та контролю за реалізацією проєктів [1, с.99-111].

Загалом, державне регулювання публічно-громадського партнерства у сфері відновлення інфраструктури територій сприяє забезпеченню ефективної співпраці, підвищенню якості та доступності інфраструктури, розвитку стійкого середовища та врахуванню потреб суспільства.

Варто наголосити, що поміж основних аспектів державного регулювання публічно-громадського партнерства у сфері відновлення інфраструктури територій, можна також врахувати такі фактори:

– *створення стимулів та інцентивів*: держава може використовувати різноманітні механізми для створення стимулів для публічно-громадського партнерства. Це може включати надання фінансових пільг, податкових знижок, спрощених процедур, відкритого доступу до інформації та ресурсів, а також визнання успіхів та досягнень партнерів;

– *розвиток інструментів управління ризиками*: держава може сприяти розвитку та впровадженню інструментів, які допомагають управляти ризиками

в проєктах публічно-громадського партнерства. Це може включати створення механізмів забезпечення якості, оцінки ризиків та їхнього мінімізації, а також страхування від можливих збитків;

– *залучення інновацій*: держава може сприяти залученню інноваційних рішень та технологій в проєкти публічно-громадського партнерства. Це може включати підтримку досліджень та розвитку, створення інноваційних фондів, сприяння трансферу технологій та створення сприятливого середовища для інноваційної діяльності;

– *розвиток знань та навичок*: держава може інвестувати в розвиток знань та навичок учасників публічно-громадського партнерства. Це може включати навчальні програми, тренінги, консультації та обмін досвідом для підвищення професійного рівня та ефективності партнерів;

– *забезпечення сталості та продовжності*: державне регулювання повинно передбачати механізми для забезпечення сталості та подовженості партнерських проєктів. Це може включати розробку довгострокових стратегій, планування та прогнозування фінансування, а також підтримку механізмів залучення нових партнерів у майбутньому [3, с.304].

Отже, всі ці аспекти державного регулювання спрямовані на покращення ефективності, прозорості та сталості публічно-громадського партнерства у відновленні інфраструктури територій. Це дозволяє забезпечити оптимальне використання ресурсів, задоволення потреб громади та досягнення стійкого розвитку. Важливість публічно-громадського партнерства у відновленні інфраструктури територій, державне регулювання в цій сфері є необхідною складовою для забезпечення успішної співпраці між державою, громадськими організаціями та приватним сектором [9].

Варто зауважити, що сутність державного регулювання публічно-громадського партнерства полягає у встановленні правових і організаційних механізмів, що регулюють взаємовідносини між усіма сторонами. Воно включає розробку відповідних законів, положень, процедур та інструментів, що визначають права, обов'язки та відповідальність кожної сторони, а також процедури прийняття рішень та врегулювання конфліктів [2].

Варто підкреслити, що державне регулювання сприяє створенню сприятливої інституційної та правової бази для розвитку партнерських відносин. Воно забезпечує прозорість, відкритість та раціональне використання ресурсів, що необхідні для відновлення інфраструктури. Крім того, держава може надавати фінансову, технічну та консультативну підтримку, сприяти обміну досвідом, забезпечувати контроль та оцінку результативності партнерських проєктів.

Основні цілі державного регулювання публічно-громадського партнерства включають забезпечення ефективності, якості та сталості проєктів відновлення інфраструктури. Воно сприяє розширенню можливостей участі різних зацікавлених сторін у процесі прийняття рішень, сприяє розвитку спільного власництва та відповідальності, а також підвищує довіру та легітимність партнерських ініціатив [6, с.24-30].

Загалом, державне регулювання публічно-громадського партнерства у сфері відновлення інфраструктури територій є важливим інструментом для досягнення сталого розвитку та забезпечення благополуччя громад. Це дозволяє поєднати ресурси, знання та енергію різних секторів суспільства для досягнення спільних цілей у поліпшенні інфраструктури та якості життя.

Отже, державне регулювання публічно-громадського партнерства у сфері відновлення інфраструктури територій є ключовим елементом для успішного співробітництва між державою, громадськими організаціями та приватним сектором. Воно забезпечує правову визначеність, фінансову підтримку, координацію та управління проєктами. Це сприяє ефективному використанню ресурсів, покращенню інфраструктури та підвищенню якості життя громад. Державне регулювання створює сприятливу інституційну та правову базу для успішного партнерства та досягнення спільних цілей сталого розвитку.

Висновок. У висновку можна підкреслити, що державне регулювання публічно-громадського партнерства у сфері відновлення інфраструктури територій є важливим інструментом для досягнення сталого розвитку та покращення якості життя громад. Воно забезпечує правову визначеність, фінансову підтримку, координацію та управління партнерськими проєктами.

Держава встановлює нормативну базу, розробляє положення та правила, що регулюють взаємовідносини між сторонами, що сприяє прозорості та відповідальності. Вона також надає фінансову підтримку, що забезпечує необхідні ресурси для реалізації проєктів. Крім того, держава забезпечує координацію та управління партнерськими проєктами, визначає ролі та відповідальність сторін, проводить моніторинг та оцінку результатів. Це сприяє ефективному виконанню проєктів та досягненню їхніх цілей.

Таким чином, усе це допомагає забезпечити оптимальне використання ресурсів, покращення інфраструктури та задоволення потреб громад. Державне регулювання публічно-громадського партнерства створює сприятливу інституційну та правову базу для ефективної співпраці різних секторів суспільства та досягнення спільних цілей сталого розвитку.

Література

1. Деєва Н. Е., Хмурова В. В. Публічно-приватне партнерство: інтереси зацікавлених сторін. *Економіка України*. 2018 р. № 9(682). С. 99-111. URL: file:///C:/Users/annak/Downloads/EkUk_2018_9_10.pdf (дата звернення 23.08.2023)
2. Драгомирецька Н., Піроженко Н., Матвєєнко І. Державно-громадянське партнерство у сфері соціального розвитку. Одеса 2017 р.
3. Єгоричева С. Б., Лахижа М. І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах. Київ 2020 р. С. 304
4. Захаріна О. В., Симоненко Л. І., Сайкевич М. І. Публічно-приватне партнерство як механізм розвитку інфраструктури регіону. *Державне управління*. 2019 р. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1193>
5. Існуючі механізми співпраці органів державної влади з організаціями громадянського суспільства в контексті реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні. 2016-2020 рр.. 2016 р. С. 280
6. Коваль В. В., Котлубай В. О., Арафтеній А. М. Державно-приватне партнерство як інститут розвитку соціального капіталу в умовах децентралізації

економіки України. *Економіка та підприємництво*. 2019 р. № 1(106). С. 24-30.

URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2019_1_6

7. Львовчкін М. О. Соціально економічна специфіка публічно-приватного партнерства в сфері державної інфраструктури. *Економічна та держава*. 2018р. № 3. URL : http://www.economy.in.ua/pdf/3_2018/26.pdf

8. Нестор О. Ю. Управлінський актив територіальних громад: теоретичні підходи та прикладні аспекти. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр. 2021р.* № 1 (147), С. 21-26. URL:<https://doi.org/10.36818/2071-4653-2021-1-4>

9. Публічно-приватне партнерство в забезпеченні розвитку інфраструктури територіальних громад. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12692/1/Stativka_Kulchiy_137-154.pdf

10. Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід : матеріали Всеукраїнської наук.- практик. конф. за міжнар. участю. Одеса, 2018 р. С. 520

References

1. Dieieva, N. E and Khmurova, V. V. (2018), “Publicprivate partnership: stakeholders’ interests”, *Ekonomika Ukrainy*. vol. 9, pp. 99-111, Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2018_9_10 (Accessed 23 August 2023).

2. Drahomyretska, N., Pirozhenko, N. and Matvieienko, I. (2017), *Derzhavno-hromadianske partnerstvo u sferi sotsialnoho rozvytku* [State-civil partnership in the field of social development], Odesa, Ukraine.

3. Iehorycheva, S. B. and Lakhyzha, M. I. (2020), *Publichno-pryvatne partnerstvo v postkomunistychnykh krainakh* [Public-private partnership in post-communist countries], Kyiv, Ukraine.

4. Zakharina, O. V., Simonenko, L. I. and Sikevich, M. I. (2018), “Public-private partnership as a mechanism of infrastructure development of the region”, *Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvytok*, [Online], vol. 2, available at: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1193> (Accessed 25 Sept 2023).

5. OSCE (2016), “Existing mechanisms of cooperation between state authorities and civil society organizations in the context of the implementation of the National Strategy for Promoting the Development of Civil Society in Ukraine. 2016-2020”, available at: <https://www.osce.org/files/f/documents/e/d/303331.pdf> (Accessed 25 Sept 2023).

6. Koval, V. V., Kotlubai, V. O. and Araftenii, A. M. (2019), “Public-private partnership as an institute for development of social capital in conditions of decentralization of the economy of Ukraine”. *Ekonomika ta pidpriemnytstvo*. Vol. 1(106), pp. 24-30. available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2019_1_6 (Accessed 25 Sept 2023).

7. Lovochkin, M. O. (2018), “Social-economic specification of public-private partnership in the public infrastructure field”, *Economic and state*. vol.3, available at: http://www.economy.in.ua/pdf/3_2018/26.pdf (Accessed 25 Sept 2023).

8. Nestor, O. Yu. (2021), “Managerial assets of territorial communities: theoretical approaches and applied aspects”. *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy: zb. nauk. pr. Vyp 20121*.vol. 1(147), pp. 21-26. <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2021-1-4>

9. Het'man, A.P., Ihnatenko, I.V. and Korniienko, V.M. (2016), “Public-private partnership in ensuring the development of the infrastructure of territorial communities”, available at: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12692/1/Stativka_Kulchiy_137-154.pdf (Accessed 25 Sept 2023).

10. ORIDU NADU (2018), Reformuvannia publicnoho upravlinnia ta administruvannia: teoriia, praktyka, mizhnarodnyi dosvid : materialy Vseukrainskoi nauk.- prakt. konf. za mizhnar. Uchastiu [Reforming public management and administration: theory, practice, international experience: materials of All-Ukrainian science and practice. conf. for international participation], ORIDU NADU, Odesa, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 03.10.2023 р.